

Dr hab. Marcin Sikorski, ad. AM
Dziedzina – sztuki muzyczne
Dyscyplina – instrumentalistyka
Akademia Muzyczna w Poznaniu

Recenzja pracy doktorskiej mgr. Grzegorza Skrobińskiego

Zleceniodawca recenzji

Wydział Fortepianu, Klawesynu i Organów Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie, na podstawie Uchwały Rady Wydziału z dnia 17.11.2015 roku o powołaniu recenzentów w przewodzie doktorskim **mgr. Grzegorza Skrobińskiego**, ubiegającego się o nadanie stopnia doktora sztuki w dziedzinie sztuki muzyczne, w dyscyplinie artystycznej – instrumentalistyka.

Do nadesłanego mi przez Prodziekana Wydziału Fortepianu, Klawesynu i Organów Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie, prof. UMFC dra hab. Jarosława Wróblewskiego pisma z prośbą o przygotowanie recenzji pracy doktorskiej **mgr. Grzegorza Skrobińskiego** została dołączona stosowna dokumentacja.

Informacje o Kandydacie

Pan **Grzegorz Skrobiński** urodził się 12 marca 1985 roku w Warszawie.

Ukończył Zespół Państwowych Szkół Muzycznych im. Karola Szymanowskiego w Warszawie. Jest absolwentem Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie w klasach prof. Elżbiety Tarnawskiej oraz prof. Katarzyny Jankowskiej-Borzykowskiej (2010).

Jest laureatem wielu ogólnopolskich i międzynarodowych konkursów muzycznych.

Grzegorz Skrobiński jest cenionym pianistą i kameralistą, muzycznym partnerem wielu wybitnych muzyków takich jak: Urszula Kryger, Jakub Jakowicz, Bartłomiej Nizioł, Szymon Krzeszowiec, Agata Szymczewska, Janusz Wawrowski, Piotr Janosik, Bartosz Bryła, Piotr Reichert, Magdalena Bojanowicz, *Lutosławski Kwartet*, *Talich String Quartett*.

Współtworzy *Erato Trio* wraz z Wojciechem Koprowskim i Robertem Dacko oraz duet fortepianowy *Severe Duo* z Piotrem Kopczyńskim.

Koncertuje na najważniejszych scenach Polski: w Filharmonii Narodowej w Warszawie, NOSPR w Katowicach, Studio im. W. Lutosławskiego w Warszawie, Filharmonii im. A. Rubinsteina w Łodzi, Filharmonii Wrocławskiej, NFM we Wrocławiu, na Zamku Królewskim, w Łazienkach Królewskich, w Pałacu w Antoninie, w Pałacu w Kąsnej Dolnej, by wymienić tylko część.

Prezentował się również przed publicznością Austrii, Belgii, Włoch, Szwajcarii, Niemiec, Japonii, Tunezji i innych krajów.

Występował pod batutą m.in.: Rubena Silvy (wykonując II Koncert S. Rachmaninowa), Szymona Kawalli (Koncert na trzy fortepiany C-dur J.S. Bacha), Jana Miłosza Zarzyckiego (Koncert potrójny C-dur op. 56 L. van Beethovena) oraz Ernsta Kovacica (Concertino B. Martinu na trio fortepianowe i orkiestrę).

Pracował jako wykładowca wielu kursów mistrzowskich w Polsce: w Łąncucie, Kołobrzegu, Zakopanem, Pile, Książu, Żaganiu, Suwałkach.

Od 2010 roku pan mgr Grzegorz Skrobiński jest asystentem w Katedrze Kameralistyki Fortepianowej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie. Jego studenci oraz uczniowie z ZPSM im. K. Szymanowskiego w Warszawie zdobywają liczne nagrody na ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach.

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska mgr. Grzegorz Skrobińskiego „**Równoważność relacji obu instrumentów w duecie fortepianowym. Analiza interpretacyjna na przykładzie Sonaty na dwa fortepiany KV 448 W.A. Mozarta oraz Suity na dwa fortepiany op. 17 S. Rachmaninowa.**” składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na płycie CD oraz jego opisu.

Dzieło artystyczne zawiera nagrania następujących utworów:

- **Sonata D-dur na dwa fortepiany KV 448 Wolfganga Amadeusza Mozarta**
- **II Suita C-dur na dwa fortepiany op. 17 Sergiusza Rachmaninowa**

Partnerem muzycznym doktoranta w nagraniach obu utworów jest **pianista Piotr Kopczyński** realizujący partię drugiego fortepianu.

W powyższym nagraniu doktorant jest również autorem kadencji pojawiających się w trzeciej części (*Allegro molto*) *Sonaty* na dwa fortepiany W.A. Mozarta.

Nagrań dokonano w Sali Koncertowej UMFC w dniach 19 i 20 kwietnia 2017 oraz 25 i 26 września 2017 roku. Reżyserami dźwięku byli Filip Zaborowski i Jędrzej Luciński.

W przedstawionych do oceny nagraniach **Grzegorz Skrobiński** zaprezentował się jako doświadczony kameralista, swobodnie i bardzo sprawnie dysponujący warsztatem pianistycznym, muzyk o wyrobionym guście muzycznym, potrafiący przekonująco przewodzić i inspirująco towarzyszyć oraz z powodzeniem interpretować najznakomitsze dzieła stworzone dla duetu fortepianowego, jakimi niewątpliwie są zarejestrowane przez niego *Sonata KV 448* Mozarta i *II Suita* op. 17 Rachmaninowa.

Zarówno w *Sonacie* Mozarta, jak i *Suicie* Rachmaninowa zwraca uwagę znakomite porozumienie między oboma pianistami, jedność muzycznej koncepcji oraz starannie wypracowane, wyrównane brzmienie obu partii. Charakterystyczny dla zaprezentowanych wykonań duetu jest dobrze pojęty umiar w doborze temp, skali dynamiki, pedalizacji oraz bardzo oszczędnie stosowane rubato. Cieszy ucho precyzyjna artykulacja, odpowiedni balans między partiami oraz planami dźwiękowymi we wszystkich rodzajach faktur oraz dojrzała, nieśpieszna, starannie obmyślana i konsekwentnie poprowadzona narracja każdej z części utworu. Powyższe cechy tych interpretacji zapewniają niezakłócony odbiór przedstawionych dzieł i pozwalają cieszyć się ich konstrukcyjną doskonałością.

Znakomicie brzmią miejsca w *Sonacie* Mozarta, które w opisie pracy doktorant wypunktował jako naśladowujące fakturę orkiestrową – muzycy grają je z blaskiem i przekonaniem.

Najwięcej satysfakcji sprawiły mi fragmenty, gdzie muzycy pozwalają sobie na więcej swobody i fantazji, jak na przykład w dialogowych odcinkach części drugiej i w kupletach rondo z trzeciej części *Sonaty*. Doktorant w części opisowej trafnie porównał pewne fragmenty rondo do „pojedyneków między muzykami”. Obaj wyszli z nich zwycięsko oraz - co najważniejsze - bez szwanku. Wisienką na torcie są ułożone ze smakiem i ze swadą przedstawione kadencje autorstwa doktoranta w części trzeciej *Sonaty* Mozarta.

Szalenie trudna *II Suita* na dwa fortepiany Sergiusza Rachmaninowa znalazła w osobach Panów Skrobińskiego i Kopczyńskiego oddanych wykonawców. Starannie odczytali partyturę, z sukcesem znaleźli rozwiązania technicznych problemów, którymi dzieło jest najeżone. Przedstawili w pełni satysfakcjonującą i budzącą szczerze uznanie interpretację.

Szczególnie ujęło mnie nagranie części drugiej – *Walca*, a zwłaszcza jego spokojniejsze fragmenty, gdzie udało się artystom stworzyć różnorodne barwy na tle szerokiej dźwiękowej perspektywy i plastycznie przedstawionej polifonicznej struktury. Podobnymi zaletami szczyli się też wykonanie części trzeciej – *Romansu*.

Część opisowa pokazuje, że doktorant niewątpliwie posiada obszerną wiedzę. Ma świadomość wyzwań i korzyści jakie płyną z pracy w duecie fortepianowym. Posiada wiele słuszych pomysłów na rozwiązanie trudności warsztatowych i interpretacyjnych piętrzących się przed pianistami grającymi w tym składzie kameralnym.

Stosunkowo ciekawie Grzegorz Skrobiński nakreślił w części drugiej rozdziału I opisu dzieła artystycznej sylwetki Wolfganga Amadeusza Mozarta i Sergiusza Rachmaninowa. Można dostrzec, że zgłębianie życiorysów twórców i przedstawienie ich roli na tle epoki pozwala doktorantowi odnaleźć wiele wskazówek i inspiracji interpretacyjnych.

Sporą wartością jego pracy są przedstawione w części drugiej rozdziału II sposoby rozwiązania trudności pianistycznych, kameralnych i interpretacyjnych w *Sonacie* Mozarta. Mogą być bardzo przydatne, szczególnie w początkowym okresie pracy nad tym dziełem.

Niestety z żalem muszę wyznać, że w części drugiej rozdziału III opisu dzieła artystycznego stawiająca sobie podobne wyzwanie - analizy wykonawczej i przedstawiania sposobów rozwiązania problemów pianistycznych i kameralnych w *II Suicie* Rachmaninowa - rozczarowuje. Choć doktorant rozpoczął obiecująco od interesującego porównania faktury początku tego dzieła do faktury początku *Sonaty* Mozarta. Szkoda jednak, że nie poszedł tym tropem i zaniechał dalszego szukania podobieństw lub analizy różnic między tymi dziełami. Mnie osobiście ten wątek wydał się nader ciekawy. W zamian doktorant wdał się w żmudny opis przebiegu formy utworu, podstawową analizę harmoniczną, wyliczanie zastosowanych formuł rytmicznych, faktur, dynamik z rzadka przerywane konkretnymi przykładami rozwiązań napotkanych problemów. Na szczęście proponowane przez niego sposoby ćwiczenia i wskazówki interpretacyjne uważam w większości za słuszne.

Wypada żałować, że doktorant nie pokusił się w zamian o prześledzenie narzucających się podobieństw pewnych odcinków *II Suity* op. 17 i *II Koncertu fortepianowego* c-moll op. 18 Sergiusza Rachmaninowa. Wynikające z takiej analizy wnioski mogłyby być pomocne i inspirujące w pracy nad nadaniem kształtu dźwiękowego wielu fragmentom *Suity*. Utwór ten przecież, oprócz czysto fortepianowej wirtuozerii, posiada symfoniczny rozmach i potencjalną orkiestrową barwność, a znalezione przez Pana Skrobińskiego odniesienia do faktury orkiestrowej były zaletą rozdziału dotyczącego *Sonaty* Mozarta.

Z ciężkim sercem muszę niestety wspomnieć o godnej ubolewania niestaranności, z jaką doktorant przeprowadził redakcję opisu dzieła artystycznego. Nie chcę się wdawać w szczegóły, jednak ze względu na dużą ilość literówek, błędów interpunkcyjnych, a zwłaszcza niedbałą redakcję tekstu, zapoznanie się z tezami doktoranta nie było łatwym wyzwaniem.

Przykro mi to pisać, zwłaszcza w kontraście do starannych, wypieszczonych i przemyślanych nagrań arcydzieł Mozarta i Rachmaninowa, które doktorant przedstawił jako swoje dzieło artystyczne. Kilkukrotne wysłuchanie tych interpretacji było dla mnie wielką przyjemnością i pozostawiło poczucie ogromnej satysfakcji.

Konkluzja

Reasumując należy stwierdzić, że część artystyczna pracy doktorskiej mgr. **Grzegorza Skrobińskiego** pt. „**Równoważność relacji obu instrumentów w duecie fortepianowym. Analiza interpretacyjna na przykładzie Sonaty na dwa fortepiany KV 448 W.A. Mozarta oraz Suity na dwa fortepiany op. 17 S. Rachmaninowa.**” przedstawia bardzo wysoki poziom artystyczny i zadowalający poziom merytoryczny.

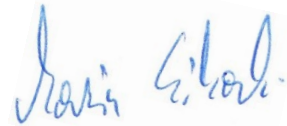
W przedstawionych do oceny nagraniach dzieł na dwa fortepiany – ***Sonaty D-dur KV 448 Wolfganga Amadeusza Mozarta*** oraz ***II Suity C-dur op. 17 Sergiusza Rachmaninowa*** – doktorant zaprezentował się jako dojrzały, kompetentny kameralista i znakomita muzyk, dysponujący profesjonalnym pianistycznym warształem instrumentalnym, przedstawiający sugestywną wizję dzieł na bazie starannej pracy nad tekstem wykonywanych utworów. Udowodnił, iż ze swobodą porusza się w estetyce wybranych do rejestracji kompozycji, potrafiąc je zaprezentować w atrakcyjny, bogaty brzmieniowo i przekonujący emocjonalnie

sposób. Trzeba tu podkreślić znakomite artystyczne partnerstwo obu muzyków, doktoranta i Piotra Kopczyńskiego.

Praca pisemna, choć potwierdza szeroką wiedzę autora i doświadczenie w pracy w zespołach kameralnych ze szczególnym uwzględnieniem duetu fortepianowego, pozostawia niedosyt w treści oraz spore wątpliwości co do jakości redakcji tekstu.

Pan **mgr Grzegorz Skrobiński** wykazał się wiedzą teoretyczną i znakomitymi umiejętnościami w dziedzinie sztuk muzycznych umożliwiającymi samodzielną pracę artystyczną i dydaktyczną. W ten sposób spełnił wymagania art. 13 ust. 1 z dn. 14.03.2003 r. ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki. (Dz. U. z 2016r. poz. 882 z późn. zm.).

Pracę doktorską mgr. Grzegorza Skrobińskiego przyjmuję z zastrzeżeniami.

Dr hab. Marcin Sikorski, ad. AM
Akademia Muzyczna w Poznaniu